דינרא הדריינא. דינר זהב שטבוע במטבע מלריינוס קיסר וטוריינוס קיסר: **ושיפא.** שם המלך: **דמיזדבין בכ"ה דינר של כסף.** כדינר צורי: **דל מיניהו שתותא.** ומינך לפדיון הבן דס"ל דסלעים של כסף הם סלעים של ד' דינר והוא סלע צורי דמטי לממשה סלעים עשרים דינר: **עשרים וחד נבי דנקא הוו.** לל שתות מכ"ד ופשו עשרים ולל שתות ממד זותא פשו כ"ש נבי דנקא: **אלא דל שתותא וזוזא.** ומכתי עשרים נבי דנקא הוו לכי מלינית [ד] שתות וכי הלל מלינית מלא (ג) פשו עשרים נבי שתות: **אלא דל בריש זוזא.** ופשו כ"ד והלל לל שתות מכ"ד ופשו עשרים והך לפדיון הבן אלמי: **דהוו להו עשרין מתקלי במתקלא דינרא.** למשקל דינר צורי כלפרקיות: **דאינון עשרין ותמניא** [ה] **ופלגי ופלגא דנקא.** כדינרא ערביא לינר צורי עושין למשכנה עשר כדינר עשר ערכי וכי"ד עושין כ' פשו להו שם צורים לעבדי מ' דינרים ערביים ופלגא [ופלגא] [ו] דנקא להון פונדיון דדינר הוו י"ג פונדיונין מלא שפונדיוני צורי גדולים ושל ערביים קטנים (ז) [ח] וכיון דשבעה צורים עושין עשרה ערביים מטי לכל דינר צורי דינר ערבי ומשם פונדיונין ערביים ושביעית פונדיון [ט] מלא ומחוסר לשבעה דינרים משם פונדיונין ושביעית פונדיון לכל דינר הוו להו ל"ו פונדיונין טופיילינן לחיונן ג' דינרים ומישמכח דשבעה הוו עשרה הלכך ז' דינר צורים הוו עשרה וכי"ד הוו עשרים ופשו שבה דינר צורים הוסף לכל דינר משבה פונדיונין ושביעית הוו להו ל"ו פונדיונין טופיילינן בינר פורתא והוה פורתא לא משכי [י] בין פונדיונין ועשה מותן דינר הוו ל"ו פונדיונין שני דינר ופלגא דדינר פונדיונין ומיכתב דשבעה דינרי צורים עושין ממניין ופלגא ופלגא דנקא של ערביים ולשון זה [י] שפיכתבי כתוב בספרים ולא פירש המורה לנו כי לא פורש מפי: **יא** כל הך מילתא דהוו להו עשרין ממקלי נמתקלא דינר לחיונן כ"ח ופלגא ופלגא דנקא חבל מלתא הוו. **יב** סילעין דאורייתא **תלתא.** דינר צורים הוו ותילתא [יג] להן עשרין מעין: **והלא סלע של קודש.** המקדיש שדהו בשנת היובל היה פודה בית זרע [סומר] שעורים בחמשים (ה) סלעים ובתורת כהנים גבי מקדיש שדהו קתני כערכך יקום נותן מ"ט סלעים ומ"ט פונדיונין למ"ט שנים של יובל והלא סלע של קודש כו' כלומר ולמה ממרנו מ"ט פונדיונין והלא סלע של קודש מ"ח פונדיונין לימכתא דקא פריך בית זרע תומר שעורים בחמשים שקל ופונדיון: **פונדיון זה מה טיבו.** והלא לא נאמר אלא ממשים שקל בכף: **קולבון לפרוטרוט.** ככרע הוא לתי פונדיון דמטי קולבון מעה קטנה לכל אחד לפרוטרוטו ממעט לכל אחד בפני עלמו כדאמרינן בפרק רבמזון (לעיל דף ה.) ולא מנתו ככתוב אלא בפרוטרוטו קתני מיהת סלע של קודש לרבעים ושמונה פונדיונין והיינו לרבעה דינר צורים דכי אמרינן בקדושין (דף יב.) שם מעה בכף דינר מעה שני פונדיונין נמנא דינר י"ב פונדיונין וסלע לרבעים ושמונה אלמא סלע לשמונייתא לרבעה דינרין וקשיא לרבע: ומשנינן **בתר דאוסיפו עליה.** על סלע לשמונייתא שהוסיפו שמות ועשמוהו למלא סלע צורי עשרים ולרבעה מעין: **יהיה.** עשרים גרה יהיה השקל ממעט עוד היה אומר: **בפרשת ערכין כתיב הוא.** בפרק ראשון דערכין (ויקרא כז, ג) כתיב כאן שקל הקודש עשרים גרה הוא שלשים סלע ויקח קרא כתיב בפרשת ערכין גרה השקל עשרים גרה הוא שלשים סלע הא כיצד עשרים גרה שקל אחד עשרה שקלים שלשים סלע הרי עשרים גרה שקל אחד עשרה שקלים הרי שלשים סלע: **רב אחא.** כהן היה ושלח רב חמי לרב חמא: **לישלח לי מר תילתא.** יד] שלחתי לך יותר מדאי כרבע דאמר לשלח לי מר תילתא: **שלח ליה רב חמא** טו] משלח לי מר תלתא זוזי דהא מוסיפו עלייהו ועשמום למלא [יז] צורי דהוו ממש סלעים עשרים זוז: **ליטרין.** מנין דהוא עשרים וחמשה סלעים: **קינטרין.** מאה סלעים בכל שקל: **דכתיב עובר לסוחר.** שבכל מקום שם סוחרים מקבלין חומו בשוות שקלים: **והאיכא דוכתא דקרו לתקלא דידהו קינטריא.** שגדול במלת קינטרא הלכך קינטריא יהיב ליה: **מפני כספה** [**וזהבה**] **של ירושלים.** שהיה נלשכה והוא של הקדש ומקור לזרים וכשלקחוהו עובדי כוכבים ערבוהו עם [יח] זהובים: **וחילולה.** משמע כיון שנמלו פריטים חילולהו נפק למחיון: **הויא רובא דעלמא.** נחמיה דעליה נעי ליתסורי כל זהביס שבעולם: **הדריינא טריינא שיפא.** חלו היו ממטבעות של ירושלים ורובן של חלו נמלו מירושלים:

דינרא הדריינא טריינא שיפא. פירש בקונטרס הלריינס על שם הלריינוס קיסר וטוריינוס קיסר שייפל על שם המלך וקשה לר"ת דבסמוך חמר שבקשו לגוזזו משום טיבעה של ירושלים ומטבע ירושלים חמרינן בהגוזל קמע (ב"ק נ:) דוד ושלמה מלד חמד וירושלים עיר הקודש מלד חמד וחומר ר"ת להלריינס היינו עגול כמו [א](הלד הולרנס) [ב](ע"ז דף כג.) וטוריינס היינו גדול [ג] כי חריטת (חולין דף קכד.) מע"ג [ד] לטוריינס בטי"ת ותריטת בחי"ו אין להקפיד ושייפל היינו שבשופה לוחמו ומיהו פי' הקונטרס יש לייבל ולחלק בין בית לחשון לבית שני [ה] לחשון הלי חומר במחות ומשכחן הלריינוס קיסר בפרק בין בית מעמידין (ע"ז דף נב.) וכן פי' בערוך[ו]:

דמזדבנא בעשרים וחמש זוז. והכי נמי חמר בריש הזהב (ב"מ מד:) דלינר של כסף הוא חמד מעשרים וחמשה בלינר של זהב וכן מוכח בפרק שור שנגח ד' וה' (ב"ק לו.) גבי שנים הרחשונים לינרי זהב ובפרק כל המשבעין (שבועות דף מד: ושם) גבי המקבלני ממך לינר זהב ויש לחמוה בעכשיו אין זקוק של זהב שוה יותר [ט]מעשרה זקוקים של כסף לכל היותר ואין נשמה כל כך שעל הזהב והכסף דבימי חכמי הגמרל [י]היה שוה של זהב עשרים וחמש של כסף ורחה לר"ת דלינר זהב משקלו כפליים של כסף וגם כפירוש הקונטרס לעיל דמשמע ממון דבריו שהם שוים כלפירמי לעיל ובפרק חלו טרפות (חולין דף נה:) נמי משמע שהיה עודיו של לינר זהב משוה מליונר של כסף משקלו ושם נשמייר בו כעובי לינר של זהב כשירה [יא] ושמע מינה כפלייס נשל כסף היה ולפיכך שוה משם כ"ה מגל משקל כמשקל מינו שוה מגל י"ב וגם במדרש מוכיח שהסלע של זהב היו מגל י"ב סלעים של כסף לפנספר שמואל (ג' כל)[יב] כתיב גבי גורן מרוונה [היבוסי] שקנאה [יג] בכסף חמשים שקלים ובד"ה (ג' כל)[יג] כתיב שקלי [יד])כסף שם משות ומפרש במדרש להכי פירושה דקרא דשמואל כסף שם משות שקלים שהיו ממשים שקלים של זהב וקרא דדברי הימים ס"פ שקלי זהב משים שהיו שם משות שקלים של כסף ובפרק בתרא דזבחים (דף קטז:) מפרש בעניו חמר שגבה מכל שבט ושבט ממשים שהם בין כולם שם משות ולפי מה שפירש [טו] לינר של זהב שוקל שתים בכל כסף לפי חשבון זה [טו] לינר של זהב בכ"ד של כסף והחי דטפי הכח לינר דקחמר בעשרים וחמש קומר ר"ת להחי זוז המוחר להכרע הוא מדע מדקחמר הכח לל זוזא ושמותא להיינו ממשה זוזים ממני נקט כה"ג הוה ליה למימר [יג]לל מומשא דממשה זוזי הוא מומשא של עשרים וחמש מלא לפי שמומו זוז היתר הוא להכרע משיב ליה בחנפי נפשיה וזהו נמי שיעורא של הכרע למחנית השקל למתן דחמר [טו] בשקלים שנומנים למחנית השקל חלי מעה ומחנית השקל הוא שני לינר והלינר שם מעה כסף הרי כ"ד חלמי מעה ושע"ג לחיכא למ"ד השם שקלנון ממחנית השקל הוא מעה מוזה בהכרע לינר זהב שהוא לינר כסף והא דחמר בשמועין גבי בית זרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף שתין מלא פונדיון מחד ומומו פונדיון קולבון לפרוטרוטו דמשמע לתין ההכרע עולה יותר לאו מוקמ נקט לשון קולבון לתיונו מלא

הַפַּגִּין וְהַבֹּסֶר, רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמֵּא טֻמְאַת אֳכָלִין. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר, מְשַׁעֲבוֹאוּ: לְעוֹנַת הַמַּעֲשְׂרוֹת. פְּרִיצֵי זֵיתִים וַעֲנָבִים, בֵּית שַׁמַּאי מְטַמְּאִין, וּבֵית הִלֵּל מְטַהֲרִין. הַקָּצָה, בֵּית שַׁמַּאי מְטַהֲרִין, וּבֵית הִלֵּל מְטַמְּאִין. וְכֵן לַמַּעֲשְׂרוֹת:

מ א ב מיי' פ"ל מהל' שקלים הל"ג ופ"ד מהל' ערכין הל"ג:

הדריינא טרייאנא. ...על שם מלכי רומי שעשו הלורות ושמם טוריינוס מלריינוס:
(ע"ז נב: ד"ה טרייאנא)

שייאפא. יש ניימר שיטוף מחמת יושני ואין הלורה ניכרת:
(ע"ז נב:)

דינרא הדריאנא. דינר זהב של מטבע הדריינוס קיסר: טרייניא. או של טרייניוס קיסר: שייפא. כלומר [ו]הזהב שלו שהוא כמשופשף מיושן: דל מיניהו שתותא. דשערים וחמש ואינך לפדיון הבן. שתותא דכ"ד הוו ד' פשו להו עשרים זוז ודל שתותא דחמישי הוו כ"א נבי שתות דחד הוו ואנן קיימא לן דעשרים זוז לא פחות ולא יותר: אלא דל שתותא. דכ"ה פשו להו כ"א ודל מההוא זוז דנקא הוו כ"א נבי דנקא והדר אפיק מניהו זוז ואינך לפדיון הבן אכתי עשרין נבי דנקא הוו: אלא דל זוזא. מעיקרא מהנך כ"ה והדר דל שתותא מכ"ד פשו להו עשרין זוזי דהוו פדיון הבן: סלעים דאורייתא ותלתא דינרי ותילתא דינר הוו: שש מעה כסף דינר. הוו להו י"ח מעין ג' דינר ושליש דינר הן ב' מעין היינו עשרים גרה השקל דהוו תלת' דינרי ותילתא דינר: והלא סלע של הקדש מ"ח פונדיון. הרי מ"ח פונדיונין פונדיון זה מה טיבו. החם מפרש בערכין זרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף למ"ט שני יובל לכל שנה היה נותן שקל הרי מ"ט שקלים ושקל נ' היה מחלקו לפונדיונין שהן מ"ח פונדיונין והיה נותן לכל שנה שקל ופונדיון. ועוד פונדיון אחד היה מוסיף לשקל מ"ט: והיינן בה פונדיון זה מה טיבו והלא אין בשקל אלא מ"ח פונדיון ופונדיון זה מה טיבו מהיכן יוצא: קולבון לפרוטרוט. כלומר כשם שהיו מוסיפין קולבון משום הכרע פרוטרוט שני חצאי שקל כך מוסיפין פונדיון זה להכרע כל אותן מ"ט שקלים אילו היה שוקלו לפונדיונין. שמענין מהכא דבסלע איכא ד' דינרין ואת אמרת תלתא ותילתא: בתר דאוסיפו עליה הוי ד' דינרין ת"ל: הוא דכתיב ופדויו מבן חדש תפדה כו' עשרים גרה הוא: שבטר. הוי בפדיון הבן להך חושבנא דאמר רבא סלע תלתא דינרי ותילתא דינר משום דה' סלעים הוו פדיון הבן וה' דימנין תלתא דינרי ותילתא דינר היינו שבטר דינר דהיינו [יז] זוזי נכי תילתא דדינר לפדיון הבן ואיהו שדר ליה לי מר תילתא יתירא דאיכא עליהו דשדרית לך טפי (מרצי): דאוסיפו עלייהו. דבסלע איכא ד' דינרין ועולין ה' סלעים לכ' דינרין ואכתי מחסרינא לי ג' דינרין להשלים העשרים: שאע"פ שכתוב בתורה סתם. דכתיב שקל כסף והאי שקל לאו סלעים מתרגמינן ליה אלא דינקין דכסף מתרגמינן ליה משום דקנטרין הוא דאיכא דוכתא כו': מפני טיבעה של ירושלים. שאותו מטבע היה של ירושלים שבו היו פודין הקדש ומעשרות: פריצים. שוגאים:

ע) ל"ל מיקון. ועי' בערוך הסלם ערך הלריינס.

(א) **גמ'** דל מיניהו שתותא ואינך לפדיון וכו' וזוזא **ואינך** לפדיון הבן **ואבתי:**
(ב) **שם** ופלגא דנקא **בדינרא** ערביא **תמר רבא:**
(ג) **רש"י** ד"ה ומכתי וכו' מדלת זוזא פשו:
(ד) ד"ה דלינון וכו' דבינון דבשבעה וכו' לינון כ"ם זוזא ופלגא:
(ה) ד"ה והלא סלע וכו' בית זרע תומר שעורים בני שקל בסף וכומות כסיס:

גמ' א] זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֹבֵר עַל הַפְּקֻדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַיי:
(שמות ל, יג)

ב] וְכָל עֶרְכֵּךְ יִהְיֶה בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה יִהְיֶה הַשֶּׁקֶל:
(ויקרא כז, כה)

ג] וּפְדוּיו מִבֶּן חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף חֲמִשֶּׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא:
(במדבר יח, טז)

ד] וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל עֶפְרֹן וַיִּשְׁקֹל אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן אֶת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחַר:
(בראשית כג, טז)

ה] וְהַכְּסַבְתִּי פְּנֵי מֵהֶם וְחִלַּלּוּ אֶת צְפוּנִי וּבָאוּ בָהּ פָּרִיצִים וְחִלְּלוּהָ:
(יחזקאל ז, כב)

תום' ו] וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל אָרַוְנָה לֹא כִּי קָנֹה אֶקְנֶה מֵאוֹתְךָ בְּמְחִיר וְלֹא אַעֲלֶה לַיי אֱלֹהַי עֹלוֹת חִנָּם וַיִּקֶן דָּוִד אֶת הַגֹּרֶן וְאֶת הַבָּקָר בְּכֶסֶף שְׁקָלִים חֲמִשִּׁים:
(שמואל־ב כד, כד)

ז] וַיִּתֵּן דָּוִיד לְאָרְנָן בַּמָּקוֹם שֶׁקֶל זָהָב מִשְׁקָל שֵׁשׁ מֵאוֹת:
(דברי הימים־א כא, כה)

ג] זוזי ופלגא ופלגא דנקא אמר רבא סילעא דאורייתא: **ד]** ומתרגימנן עשרין: **ה]** בריה דרבא בפדיון: **ו]** מדלית שתות מכ"ה פשו כ"א נבי שתות (נכי). תי' וכי הדר מדלית נמחק: **ח]** ותמניא ופלגא ופלגא דדנקא בדינרא: **ו]** דדנקא דהוא: **ז]** קטנים כיון אות ר' נמחק: **ח]** וחשוב אות ד' נמחק: **ט]** חשיב צרף פונדיונין תר' בין נמחק: **י]** זה שכתבתי כתוב בספרים ולא פירש המורה לנו כי לא פורש מפי: **יא]** תי' כל נמחק: **יב]** מה"ד סילעא דאורייתא: **יג]** ותילתא דהוו להו עשרין: **יד]** תילתא דזוזי שנתתי: **טו]** דמטי סך אות ל' נמחק: **טז]** אחא לישראל לי מר (תי' תשלח נמחק): **יז]** למדת סלע צורי: **יח]** עם זהבם הס"ד: **יט]** גדול כמו טרטיא דפ' הגוזל קמא דאמרי' התם גבי המלוה את חבירו על המטבע והוסיפו עליו אפי' כנפיא כי תרטיא: **כ]** אע"ג דטריטיא בטית תי' דטוריינא נמחק: **כא]** שני שהיתה אימת מלכות עליהן: **כב]** כשרה ושמא כפליים: **כג]** שקנאה דוד בכסף: **כד]** שקלי זהב משקל שש: **כה]** שפי' דדינר של: **כו]** זה מדבן דינר: **כז]** דאמר במס' שקלים שנותנים:

עין משפט
נר מצוה

מא א מיי׳ פ״ג מהל׳ טוען ונטען הל״ב ופ״ג מהלכות מוכל ומזיק הלכה ט ו ופ״ל מהל׳ ערכין הל״ד ופ״ל מהל׳ מעה הלכה ג ד ג ד ופ״ל מהל׳ מעה הלכה ג ב ג ד ופ״ג שם הל״ל טוש״ע חו״מ סי׳ שכ סעי׳ מב וסי׳ פח סעי׳ ג ופ״ל מהל׳ מכירה ה״ב טוש״ע יו״ד סי׳ שה סעי׳ ג וסי׳ רלד סעי׳ ו:

מב ב מיי׳ פ״ג מהלכות טוען ונטען הלכה ג טוש״ע חו״מ סי׳ פח סעי׳ ג:

מג ג מיי׳ פ״ה מהל׳ מעה הל״ב״ד:

מד ד מיי׳ פ״ו מהל׳ ערכין הל״מ:

מה ה מיי׳ פ״ג מהל׳ מלוה ולוה הלכה ג טוש״ע חו״מ סי׳ כז סעי׳ ג:

מו ו מיי׳ פ״ג מהל׳ מוכל הלכה ט סמג עשין נ טוש״ע חו״מ סי׳ מכ סעי׳ מח:

פניני רש״י

ובללא הוא. שכסף שכתוב בתורה לוקח כסף כתיב לו שוויו וכ״מ להלן בכסף צורי (קידושין יא.).

שבועת הדיינין. שהדיינים משבועין ע״י הודאת מקצת הטענה שלומדו מאחר יתמר כי הוא זה (שבועות כב) וכתב עלה ורקרב בעל כורחם לא מהלכים שם לא שלח ידו להיינו שבועה:

הטענה. שהשבועה בלה על ידה לא תהא פחות משתי כסף:

(שבועות לה:)

שתי כספ. שתי מעות כסף להלן שתי לשון נקבה היא והן שלש להיכר:

(שבועות לה:)

רבינו גרשום

כסף מדינה. הוא אחד משמונה בכסף של תורה: הטענה. שיתחייב בה שבועה בטוענו שתי כסף וק״ל שתי מעה כסף והיכי אמרת כסף צורי: ומה כסף דבר חשוב. ושתי מעה כסף נמי הוי דבר חשוב: הפורט סלע ממעשר שני. שאם יש לו מעות של מעשר שני שוין סלעין ורוצה לחלפן בסלע אלמא דמעשר שני חילל על מעות אע״ג דכתיב ביה ונתתה בכסף: ויצאה חנם אין כסף. אבל יש כסף לאדון אחר ומאי ניהו האב שהאב זכאי בבתו בכסף קידושיה. ותנן בית שמאי כו׳. לימא רב אסי דאמר כסף צורי כסף: כלל אומר כסף. מעות כסף לכל שמי נתנו נקבה היא והן שלש להיכר:

(שבועות לה:)

תורה אור

גמ׳ א) כִּי יִתֵּן אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ כֶּסֶף אוֹ כֵלִים לִשְׁמֹר וְנֻגַּב מִבֵּית הָאִישׁ אִם יִמָּצֵא הַגַּנָּב יְשַׁלֵּם שְׁנָיִם:

(שמות כב, ו)

ב) וְנָתַתָּה בַּכֶּסֶף וְצָרַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ וְהָלַכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ אֱלֹהֶיךָ בּוֹ:

(דברים יד, כה)

ג) וְאִם גָּאֹל יִגְאַל אֶת הַשָּׂדֶה הַמְקֻדָּשׁ אֹתוֹ וְיָסַף חֲמִשִׁית כֶּסֶף עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם לוֹ:

(ויקרא כז, יט)

ד) וְאִם שָׁלֹשׁ אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ וְיָצְאָה חִנָּם אֵין כָּסֶף:

(שמות כא, יא)

מסורת
הש״ס

גמ׳ ו) קידושין יא. ב״ק לו: **ז)** [כב״ק גרסינן רב יהודה אמר רב] **ג)** שבועות לה: **ד)** מעכר שני פ״ב מ״ה **ה)** ל״ל ממעות **ו)** לעיל כה. קידושין יא: ב״מ נו. מעילה יד: ערכין כט. ממורה כו: **ז)** [קידושין יא:] **ח)** ג״ב ב״ק לו: ל. [קידושין יא:] **ט)** ג״ב ב״ק הוס ליה וחזו ב״ב כב״ק לו. **תוס׳ יב)** ל״ק מ״ש יג) ג״ל שמע התם דבעינן כו׳ ב״ק יד) ג״ל קשה קשה שתי לגרש במעה ועל בעינן דינר ודבר תשוב אתי לתופופי דבעינן מעה כו׳ ב״ק וכ״ה בב״ב טו) כי דייקי ב״ק עז) ג״ל שמעי׳ ב״ק יח) ג״ל ב׳ מתניתין לרוץ שיהיו שוין שתי פרוטות כו׳ ב״ק יט) ועל גרים ב״ק יט) וכשמעתין כו׳ פירש״י ועיעמ׳ ב״ק כ) ופירש״י ה״ג ומה וכו׳ ב״ק כא) ג״ל להניח הכא לף כל כו׳ ב״ק כב) ג״ל לקמן כג) [עי׳ בתוס׳ ב״ק דקדושין כל מה שהאשר כאן] **כד)** וגם אין ב״ק כה) [ועי׳ היטב תוס׳ שבועות לט: ד״ה מה כליס]

הגהות הב״ח

(ו) **רש״י** ד״ה ומה כסף וכו׳ דמעה:

(ז) ד״ה קדם וכו׳ כתיב קדם וכל מעכר הארץ מזרע הארץ מפרי העץ לה׳ הוא קדש לה׳ וכהקדם כתיב:

תורה אור

ח) כִּי יִקְדַּשׁ אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה עֶרְכֶּךָ הַכֹּהֵן אֹתוֹ כַּטּוֹב אֲשֶׁר יַעֲרִיךְ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם:

(ויקרא כז, יד)

ט) וְאִם הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת בֵּיתוֹ וְיָסַף חֲמִשִׁית כֶּסֶף עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם לוֹ:

(ויקרא כז, טו)

י) וְאִם אֶת שְׂדֵה מִקְנֵהוּ לֹא יִגְאָל וְהָיָה הַשָּׂדֶה בְּהַגָּרְלוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה כִּשְׂדֵה הַחֵרֶם לַכֹּהֵן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ:

(ויקרא כז, כא)

יא) וְאִם לֹא יִגְאַל אֶת הַשָּׂדֶה וְאִם הוּגַר אֶת הַשָּׂדֶה לְאִישׁ אַחֵר לֹא יִגָּאֵל עוֹד:

(ויקרא כז, כ)

יב) וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה טְהֹרָה לֹא יַקְדִּישׁ אִישׁ אֹתוֹ אִם שׁוֹר אִם שֶׂה לַיהוָה הוּא:

(ויקרא כז, כו)

יג) וְכָל חֶרֶם מֵאָדָם לֹא יִגָּאֵל מוֹת יוּמָת:

(ויקרא כז, כט)

יד) וְכָל מַעְשַׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע הָאָרֶץ מִפְּרִי הָעֵץ לַיהוָה הוּא קֹדֶשׁ לַיהוָה:

(ויקרא כז, ל)

טו) וְאִם גֹּאֵל יִגְאַל אִישׁ מֵעֲשִׂרָתוֹ חֲמִשִׁתוֹ יֹסֵף עָלָיו:

(ויקרא כז, לא)

טז) וְכָל מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן כֹּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר תַּחַת הַשֵּׁבֶט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ לַיהוָה:

(ויקרא כז, לב)

יז) וְאִם בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא יַקְרִיב מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן אֶת הַבְּהֵמָה לִפְנֵי יְיָ:

(ויקרא כז, כז)

יח) וְהִתְנַדַּבְתָּ לֹא תִהְיֶה לְךָ כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ כֵּן יִהְיֶה לָהּ וְהָיָה הַבְּהֵמָה א